

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nicolae Gordilă, Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev și Iurie Diaconu

a judecat în ședință publică cererea de revizuire împotriva încheierii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 31 octombrie 2008, privind respingerea plîngerii împotriva ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 28 martie 2008, în privința procurorului în Procuratura r-lui Glodeni, Sergiu Crețu, declarată de avocatul Andrei Beruceașvili, în numele petiționarului *Gasanov Zeinal Iusup*.

Datele referitoare la termenul de examinare a cererii de revizuire: 24.04.2013-18.06.2013

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat:

Avocatul, Andrei Beruceașvili, care a solicitat admiterea cererii de revizuire.

Procurorul, Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat respingerea cererii de revizuire.

Asupra cererii de revizuire, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ:

1. La 21 mai 2008, petiționarul Gasanov Zeinal, s-a adresat cu plîngere în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 28.03.2008, emisă de procurorul secției control ierarhic superior și asistență metodică în Procuratura Generală a RM, Gheorghe Trifan, referitor la începerea urmăririi penale în privința procurorului în Procuratura r-lui Glodeni, Sergiu Crețu.

În motivarea plîngerii sale, petiționarul a invocat că, ordonanța contestată nu este bazată pe rezultatele investigațiilor, nu sînt clare motivele de refuz în pornirea urmăririi penale în privința procurorului Crețu Sergiu, cu referire la normele procesuale și materiale. Faptul aplicării maltratării de către colaboratorii Comisariatului de poliție r-l Glodeni, este dovedit prin materialele prezentate de petiționar și a avut loc în perioada cînd se afla în stare de arest în IDP a CPR Glodeni, iar prin faptul că nu a dispus începerea urmăririi penale în privința colaboratorilor de poliție vinovați de maltratare, se face vinovat procurorul Crețu S., care astfel a ascuns faptul dat.

2. Prin încheierea judecătoriaului de instrucție a Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 31 octombrie 2008 a fost respinsă plîngerea ca neîntemeiată.

Examinînd plîngerea în raport cu ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale a procurorului din 28.03.2008 și însuși materialul de refuz, instanța de

judecată nu a depistat careva încălcări ale legislației procesual penale, s-au ne efectuarea acțiunilor extra procesuale de verificare a temeiniciei motivelor invocate de petiționar în plîngerile sale, iar argumentele lui Gasanov Z., precum că au fost falsificate materialele dosarului penal și acțiunile procurorului Crețu S. la efectuarea urmăririi penale pe cauza penală au fost ilegale, nu corespund adevărului fiind apreciate critic, mai mult ca atît că nu exista o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă.

Instanța a menționat că, petiționarul nu a fost limitat de posibilitatea de a se adresa instanței de judecată, pentru efectuarea unui control judiciar în scopul verificării atît a temeiniciei actelor emise de către procurorul Crețu S. cît și a acțiunilor acestuia la efectuarea urmăririi penale.

Astfel, instanța a considerat că liberul acces la justiție a lui Gasanov Z. a fost respectat prin asigurarea unui proces echitabil, în cadrul căruia ultimului i-au fost asigurate și garantate toate drepturile prevăzute de lege, inclusiv dreptul la apărare, respectarea termenului rezonabil și asigurarea examinării plîngerii lui de către o instanță independentă și imparțială.

Concomitent instanța de judecată a reținut că, petiționarul atît în plîngerea depusă cît și avocatul în ședința de judecată, nu au invocat lezarea unor drepturi și libertăți fundamentale, precum și nu au anexat careva date care ar indica la cele nominalizate, din care motiv instanța nu s-a expus la compartimentul dat.

Mai mult ca atît, prin scrisoarea nr. 19-18/08-113 din 28.03.2008 Gasanov Z. a fost informat despre emiterea ordonanței de refuz în pornire a urmăririi penale.

Conform prevederilor art. 313 alin. (3) Cod de procedură penală, plîngerea împotriva actelor ilegale ale OUP poate fi înaintată în termen de 10 zile la locul aflării organului care a admis încălcarea, iar reieșind din materialele dosarului Gasanov Z. cu plîngere în instanța de judecată, s-a adresat doar la data de 21.05.2008, adică peste 1 lună și 22 de zile de la data emiterii ordonanței, la plîngere nefiind anexate probe privind omiterea întemeiată a termenului și nici nu a solicitat de a fi repus în termen, corespunzător instanța a ajuns la concluzia că au fost încălcate prevederile alin. (3) art. 313 Cod de procedură penală.

3. Avocatul Andrei Beruceașvili în numele condamnatului Gasanov Z., la 25 martie 2013, a depus o cerere de revizuire, în care solicită casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 octombrie 2008, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie admisă plîngerea înaintată și anulată ordonanța din 28.03.2008 emisă de procurorul secției control ierarhic superior și asistență metodică în Procuratura Generală a RM, Gheorghe Trifan.

Revizuentul a invocat că, prin hotărîrea din 18 decembrie 2012, în cauza Gasanov *vs.* R. Moldova, CtEDO a constatat violarea art. 3 CEDO, sub aspect material, notînd că ziua următoare de la încarcerarea acestuia în Comisariatul din Glodeni, reclamantul a fost supus examinării medicale și nu au fost stabilite careva leziuni pe corpul reclamantului. Astfel, la 07 februarie 2007, reclamantul era perfect sănătos. După două săptămîni de detenție o altă examinare medicală a atestat

prezența unei leziuni pe fruntea reclamantului, care se vindeca. Medicul, care a examinat reclamantul la 21 februarie 2007, nu a putut determina dacă leziunea a fost cauzată înainte de arestarea reclamantului. Totuși, nimic din dosar nu contrazice alegația reclamantului că leziunea nu putea fi cauzată înainte de 07 februarie 2007, când a fost plasat în detenție și nu s-a făcut nici o mențiune asupra acestei leziuni. Aceasta a creat o prezumție puternică că reclamantului i-a fost cauzată leziunea respectivă pe durata detenției.

La fel, Curtea a constatat violarea art. 3 CEDO, sub aspect procedural, notînd că la 21 februarie 2007 un medic a constatat leziuni pe corpul reclamantului, care nu au fost observate la examinarea medicală anterioară. De asemenea, este evident din materialele prezentate că rezultatele ambelor investigații erau prezente în dosarul penal și corespunzător au fost cunoscute ofițerului de urmărire penală. Urmează că doctorul și ofițerul de urmărire penală erau conștienți sau trebuiau să fie conștienți la 21 februarie 2007, că reclamantul a suferit o leziune, posibil în detenție, ceea ce urma să determine autoritățile să efectueze o investigație a eventualei maltratări a reclamantului, chiar și în absența plîngerii respective și în pofida declarației că reclamantul a fost bătut. Totuși, în perioada de referință nu a avut loc vreo investigație.

Din materialele dosarului reiese că investigația a durat aproximativ doi ani de zile, iar în această perioadă de timp ordonanța de a nu iniția urmărirea penală a fost anulată de 2 ori. Încheierea judecătorului de instrucție din 13 noiembrie 2008 a stabilit, după mai mult de un an și jumătate, că urmărirea penală a fost afectată de deficiențe serioase și inexplicabile, cum ar fi omisiunea de a audia reclamantul și martorii indicați de acesta. Curtea a considerat că omisiunea de a efectua acțiuni elementare pentru o atare perioadă lungă de timp este incompatibilă cu cerințele promptitudinii, care se conțin în obligațiile procedurale potrivit art. 3 CEDO.

Mai mult, în speță nu a fost inițiată urmărirea penală, chiar după anularea ordonanțelor de neinițiere a urmăririi penale. Astfel refuzul de a iniția o urmărire penală adecvată pe marginea plîngerii de maltratare a limitat posibilitățile de acumulare a probelor și a redus eficiența investigației alegațiilor reclamantului.

Consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta în privința condamnatului Gasanov Zeinal continuă să se producă și nu poate fi remediată decît prin revizuirea încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 octombrie 2008.

4. Judecînd cererea de revizuire în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit, concluzionează că aceasta urmează a fi respinsă din următoarele considerente

În conformitate cu art. 46¹ alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului pot fi supuse revizuirii dacă cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării

Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

Prin hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 18 decembrie 2012, emisă în cauza *Gasanov vs. Republica Moldova*, a fost constatată violarea art. 3 din Convenție, astfel Guvernul Republicii Moldova, pentru încălcarea acestor drepturi ale condamnatului *Gasanov Z.*, a fost obligat să achite despăgubiri în sumă de 12 000 euro, cu titlu de daune morale.

Colegiul penal lărgit atestă că, reexaminarea cauzei este necesară numai în cazurile în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o violare a Convenției, iar partea lezată continuă să sufere consecințele negative foarte grave, când decizia națională contestată este, în esență, contrară Convenției, sau violarea este cauzată de erori sau deficiențe procedurale de o asemenea gravitate încât apare un dubiu serios în privința rezultatului procedurilor naționale contestate.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit jurisprudenței instanței europene a fost notat că îndeplinirea obligației procedurale impusă de art. 3 al Convenției nu semnifică, în mod necesar, sancționarea cu orice preț a unor funcționari ai statului implicați, într-un fel sau altul, în producerea relelor tratamente alegate de victimă. Convenția impune numai desfășurarea de investigații de natură a conduce la pedepsirea persoanelor responsabile, dacă acestea există sau dacă li se poate determina neîndeplinirea obligațiilor ce le reveneau, raportate la dispozițiile Convenției. De aceea CtEDO a considerat că autoritățile naționale competente își îndeplinesc aceste obligații atunci când angajează o procedură penală împotriva agenților statului, oricare ar fi concluziile acesteia, în măsura în care ea s-a desfășurat corect și obiectiv.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal constată că, procurorul în Procuratura r-lui Glodeni, Sergiu Crețu, nu este persoana nemijlocit implicată în maltratarea condamnatului *Gasanov Z.* Din materialele cauzei rezultă că el a condus urmărirea penală în privința lui *Gasanov Z.* și a examinat plîngerea acestuia cu privire la maltratare din partea polițiștilor CPR Glodeni. Astfel, acesta a efectuat o anchetă oficială în vederea identificării și pedepsirii persoanelor responsabile de acțiunile de maltratare, prin urmare îndeplinindu-și obligațiile ce-i reveneau, verificând materialele dosarului și măsurile procesuale efectuate pe caz și însuși el, nu a avut nici o tangență în sensul celor alegate de *Gasanov Z.* la acțiunile de maltratare. Acestuia revenindu-i doar rolul de investigare și identificare a persoanelor nemijlocit implicate în maltratarea condamnatului *Gasanov Z.*, în rezultatul căreia și-a expus concluzia prin ordonanța emisă.

În acest context, Colegiul penal consideră că, obiect al revizuirii ca urmare a pronunțării Hotărârii Curții Europene pentru Drepturile Omului din 18 decembrie 2012, emisă în cauza *Gasanov vs. Republica Moldova*, urmează a fi încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Glodeni din 18 februarie 2009, prin care a fost menținută ordonanța de neîncepere a urmăririi penale, pe faptul maltratării lui

Gasanov Z., în timpul aflării sale sub arest, de către colaboratorii poliției a CPR Glodeni.

Astfel, potrivit alin. (10) art. 464¹ Cod de procedură penală, se impune soluția de a respinge cererea de revizuire în cazul în care se constată că este tardivă sau neîntemeiată.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit, conchide că cererea de revizuire declarată de avocatul Andrei Beruceașvili în numele condamnatului Gasanov Z. împotriva încheierii judecătorești menționate, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

5. În conformitate cu prevederile art. 464¹ alin. (10) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge cererea de revizuire declarată de către avocatul Andrei Beruceașvili, în numele petiționarului Gasanov Zeinal, împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 octombrie 2008, privind respingerea plîngerii împotriva ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 28 martie 2008, în privința procurorului în Procuratura r-lui Glodeni, Sergiu Crețu, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 iulie 2013 ora 09.50.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Elena Covalenco
	(semnătură)	Ghenadie Nicolaev
	(semnătură)	Iurie Diaconu

Copia corespunde originalului
Judecător:

Nicolae Gordilă

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Elena Covalenco

Ghenadie Nicolaev

Iurie Diaconu